

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Організація і методика аудиту за видами економічної
діяльності**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 9 від 23 грудня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація і методика аудиту за видами економічної діяльності
Викладач (-і)	Василіук М.М., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)4653250
Е-mail викладача	mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Організація і методика аудиту за видами економічної діяльності» відноситься до вибіркових економічних дисциплін, які формують фаховий рівень майбутніх фахівців. Вивчення дисципліни передбачає набуття та розвиток базових знань з аудиту діяльності різних сфер господарювання в умовах ускладнення економічних зв'язків. Програма навчальної дисципліни присвячена вивченню особливостей проведення аудиту галузей будівництві, торгівлі, сільському господарстві, транспорті тощо.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з одного змістового модуля.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Мета:</i> формування у студентів базових знань: з особливостей методики аудиту окремих галузей економіки; набуття навичок складання планів і програм аудиту, що відображають специфіку фінансово - господарської діяльності галузей торгівлі, сільсько-господарських підприємств, будівництва, автотранспорту та ін.; розуміння розвитку і забезпечення процедурного забезпечення аудиторського процесу контролю різних сфер господарської діяльності.</p> <p><i>Цілі курсу:</i> опанування особливостей аудиторського контролю враховуючи специфіку галузей, інструментарію застосування та процедур аудиту; оволодіння методиками оцінки ризиків у діяльності різних сфер господарювання; оволодіння практичними методами розроблення заходів запобігання порушень; набуття умінь із розроблення заходів усунення порушень, зловживань та мінімізація ризиків господарської діяльності.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.</p> <p>СК02. Здатність організувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.</p> <p>СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.</p>	

СК12. Володіти теоретичними знаннями та практичними навичками для забезпечення консультування суб'єктів господарювання з обліку і оподаткування.

Програмні результати навчання:

ПРО6. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

ПРО7. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПРО9. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	16	6
практичні	14	4
самостійна робота	60	80

Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
I	071 Облік і оподаткування	перший	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
ТЕМА 1. СУТНІСТЬ І ПРЕДМЕТ АУДИТУ 1.1. Система незалежного аудиту в Україні. Мета та завдання, види аудиту. 1.2. Правові основи аудиторської діяльності в Україні. 1.3. Предмет аудиту. Об'єкти аудиту та їх класифікація.	1/1	1/1	8/2
ТЕМА 2. МЕТА ТА ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ АУДИТУ 2.1. Мета та процедури зовнішнього аудиту. 2.2. Підготовка і сертифікація аудиторів. 2.3. Порядок створення аудиторських фірм. Функціональні завдання та принципи регулювання аудиту. 2.4. Права, обов'язки і відповідальність аудиторів та аудиторських фірм.	1/-	1/-	4/4
ТЕМА 3. АУДИТОРСЬКИЙ РИЗИК І ОЦІНЮВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ 3.1. Сутність та види аудиторського ризику. 3.2. Методика визначення аудиторського ризику. 3.3. Оцінка помилок і ризику в аудиторській діяльності. 3.4. Планування аудиту та аудиторські процедури. Види аудиторських тестів та їх роль у процесі аудиторської перевірки.	2/-	2/-	6/4
ТЕМА 4. АУДИТОРСЬКІ ДОКАЗИ 4.1. Аудиторські докази, їх класифікація та вимоги до них. 4.2. Процедури отримання аудиторських доказів.	2/-	1/-	6/6

ТЕМА 5. АУДИТ СУБ'ЄКТІВ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 5.1. Основні завдання, джерела інформації аудиту операцій з товарами та нормативно-правове забезпечення. 5.2. Методика проведення аудиту операцій з товарами та матеріальними запасами. Організація та методика проведення переоцінки товарно-матеріальних цінностей. 5.3. Організація аудиту вендінгової діяльності.	2/1	2/1	6/10
ТЕМА 6. МЕТОДИКА АУДИТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ 6.1. Аудит витрат на виробництво продукції рослинництва. 6.2. Аудит витрат на виробництво продукції тваринництва. 6.3. Аудит допоміжних виробництв і обслуговуючих галузей агропромислового комплексу.	2/1	2/-	8/16
ТЕМА 7. МЕТОДИКА АУДИТУ ДІЯЛЬНОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ І ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ 7.1. Аудит діяльності будівельних підприємств. 7.2. Аудит діяльності транспортних підприємств. 7.3. Особливості фінансових розрахунків із замовниками та субпідрядниками у будівництві.	2/1	2/-	8/10
ТЕМА 8. МЕТОДИКА АУДИТУ ДІЯЛЬНОСТІ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ 8.1. Інформаційна база аудиту діяльності неприбуткових організацій. 8.2. Аудит цільового використання грантових коштів неприбуткових організацій.	2/1	2/1	6/14
ТЕМА 9. ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 9.1. Організація та методика проведення аудиту банківських операцій. 9.2. Аудит депозитних операцій та операцій з кредитування юридичних і фізичних осіб.	2/1	1/1	8/14
Разом	16/6	14/4	60/80

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 балів: залік виставляється на підставі поточних оцінок за всі форми контролю - 50 протягом семестру, 50 за залік.</p> <p>Зараховано – “відмінно” (90-100 балів) – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано – “добре” (90-100 балів) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>Зараховано – “задовільно” (90-100 балів) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>Незараховано “незадовільно” (менше балів) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p> <p>Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни</p>
---	---

	<p>проводиться у такому співвідношенні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточне оцінювання в навчальному семестрі (80 %); – самостійна робота студента (індивідуальне завдання та тестування в системі дистанційного навчання (20 %). <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p>Якщо студент пропустив заняття (лекційні чи практичні) без поважної причини та без відома викладача – він зобов'язується відпрацювати їх.</p> <p>У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри обліку і оподаткування здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, URL: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf)</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Студент виконує одну контрольну роботу. Головна мета – перевірка ступеня засвоєння студентами теоретичних положень курсу. У разі відсутності здобувача з поважних причин при написанні контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного семінарського (практичного) заняття. При неявці здобувача у зазначений термін без поважних причин кількість балів за контрольну роботу дорівнює "0" (нуль). При написанні письмових робіт слід дотримуватись академічної доброчесності.</p>
Практичні заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і практичні навички з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за всі види робіт, які здійснювались протягом вивчення дисципліни.</p>
Самостійна робота	<p>Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Організація і методика аудиту за видами економічної діяльності» складає 60 годин для студентів денної форми навчання та 80 год - для заочної форми навчання. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://dlearn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.</p>

Методи навчання	<p>Наочні методи навчання - ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео).</p> <p>Інтерактивні методи навчання - ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод).</p> <p>Практичні методи навчання - передбачають виконання задач та вправ), які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань.</p> <p>Інноваційні методи навчання - поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентісний метод, проектно-дослідницький метод, використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Зокрема інструменти Google, програми Canva, Prezi, Kahoot, Mentimeter.</p> <p>Методи дистанційного навчання - ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet.</p>
-----------------	---

7. Політика курсу

Письмові роботи: студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.

Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час контрольних робіт та екзамену є недопустимими. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимогах.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби).

У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки (3 або 5 балів залежно від складності курсу), пройшовши онлайн курси на платформі Coursera, Prometheus (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: <https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi-osvity/>). Обраний курс повинен розширювати знання з дисципліни

«Організація і методика аудиту за видами економічної діяльності». Сертифікат потрібно надіслати на електронну адресу: mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua) не пізніше ніж за 5 днів до останнього практичного заняття.

Попередньо студент повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua).

8. Рекомендована література

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність в Україні: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
2. Міжнародні стандарти аудиту видання 2016–2017 років: що нового? URL: <https://www.pabu.com.ua/ua/mediacentr-3/profesiini-novyny/863-mizhnarodnistandarty-audytu-2016-2017-rokiv-shcho-novoho>
3. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016-2017 року. URL: <https://www.apu.net.ua/component/content/article/2-uncategorised/1151-miznarodni-standarti-kontrolyu-yakosti-2016-2017>
4. Міжнародний стандарт з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг <https://www.mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-audit>
6. Аудит: навчальний посібник / А. О. Баранова, Т. А. Наумова., А.І. Кашперська. – Х.: ХДУХТ, 2017. – 246 с.
7. Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит. Практикум. - К.: ЦУЛ, 2022. - 416 с.
8. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенко А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. - Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. - 324 с.
9. Аудит: навч. посіб. / [С.І. Дерев'янка, Н.П. Кузик, С.О. Олійник, О.М. Ганяйло] - К. : «Центр учбової літератури», 2020. - 380 с.
10. Бержанір І.А. Організація і методика аудиту: навч. посіб. для закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. 326 с.
11. Бондаренко О.М., Масюк І.І. Методика проведення аудиту, формування та списання дебіторської та кредиторської заборгованості. Щомісячний інформаційно-аналітичний журнал «Економіка. Фінанси. Право». Випуск 7'2020. К.: «Аналітик», 2020. с.10-14.
12. Гончарук Я. А. Аудит: Навч. посіб. / Я. А. Гончарук, В.С. Рудницький. - К. : Знання, 2018. – 443 с.
13. Деєва Н.М. Аудит: навч.-метод. посіб. / Н.М., Деєва, О.І. Дедіков. - К. : ЦУЛ, 2019. –184 с.
14. Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. Посібник / А.І.Вергун, Т.В.Косташ, Т.М.Ковальчук, М.А.Проданчук, І.І.Никифорак; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с.
15. Облік і аудит: навч. посібник / Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак; за ред. Т.М.Ковальчук. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 316 с.
16. Облік і аудит: практикум / Укл. Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 148 с.
17. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. К.: Алерта. 2020. 852 с.
18. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. / В.Я. Плаксієнко, Ю.А. Верига, В.А. Кулик, Є.А. Карпенко. К.: Центр учбової літератури. 2019. 509 с. 3.М.Ф. Огійчук, І.І. Рагуліна, І.Т. Новіков Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. Київ: Алерта, 2020. 852 с.
19. Правила роботи закладів (підприємств) громадського харчування: затв. Наказом Міністерства економіки України від 24 липня 2002 р. №219 (зі змін. і доп.) // Ліга: еліт. Закон Copyright: ІАЦ "Ліга". – 2017.
20. Рязанова Н. О. Аудит : навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 234 с.
21. Яковичина Н. Організаційно-методичні аспекти аудиту продажу й отримання виручки // Економіст. – 2017. - № 3. – С. 54 – 56.
22. Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. URL : <https://www.apob.org.ua/>.
23. Аудиторська палата України. URL : <https://www.apu.com.ua/>.
24. Міністерство фінансів України. URL : <https://www.mof.gov.ua/uk>.